

МАКЕДОНСКО СОНЦЕ

M

меѓа интервју

БОРИС ТРАЈКОВСКИ, претседател на Републ

ДА ГРАДИМЕ НАДПАРТИСКИ И НАДЕТНИЧКИ
КОНСЕНЗУС

Претседателот на Република Македонија, Борис Трајковски, е нејзин втор лидер, инаугуриран на 15 декември 1999 година.

Изминативе четири години ќе бидат исклучително тешки и за него и за народот и за Р. Македонија, дотогаш не-реално именувана како "оаза на мирот". Ќе биде меѓу првите што ќе го сфати тоа. Уште од времето на косовската бегалска криза, која го потресе светот, а најмногу нашава држава. Од тогаш како заменик-министер за надворешни работи се пројави како политичар кој поседува не само човечност, туку и упорност, трпение, комуникативност, но и одлучност и цврстина.

Ќе се соочи со големи искушенија за време на воениот и постконфликтниот период. Ќе ги одмерува одлуките во непроспиените ноќи, свесен дека неговата одговорност е најголема за иднината на државата. А, требаше да го издржи и "умувањето" на сите (домашни и странски), оние кои можат да се сместат во сентенцата: лесно е да бидеш "генерал" особено по битката. Затоа и потезите што ги влечеше во изминативе четири стресни, сиви, воени и поствоени, но сигурно историски години за Македонија, Европа и светот, не беа суштински анализирани.

Сериозните аналитичари, велат: историјата ќе покаже дека тој сепак е најкорисниот политичар од ова време на македонската историја. Премногу човек, добродушен и продуховен, и покрај сè што му приредуваа домашните, а во последно време и некои странски медиуми, ќе продолжи да се залага за квалитетниот развој на медиумите и нивната должност не само да информираат, туку и да ги пренесуваат фактите на вистинит, транспарентен, професионален и, пред сè, чесен начин. Уверен дека е тоа мошне важно за развојот на демократијата во државата, како што е важно образованието и воспитанието на секој поединец.

А, нему ќе му го овозможат токму тоа неговите родители уште од 25 јуни 1956

година во Струмица каде што е роден. Во 1980 година ќе дипломира на Правниот факултет во Скопје. Ќе специјализира деловно право и право на работни односи, по што ќе реализира повеќе студиски престои во САД.

Приватноста ќе му ја исполни сопругата Вилма, а подоцна и неговите две деца - ќерката Сара и синот Стефан.

Семејно всадениот, здрав патриотизам, проектиран преку ВМРО-ДПМНЕ, надпартиски ќе го позиционира преку извршувањето на неговата државничка функција. Факт, кој не секогаш ќе биде соодветно прифатен во нашево длабоко партиски поделено општество. Затоа, одлучно ќе реагира на сите појави на реваншизам од политичко-партиска природа. Особено кога е загрошено конституирањето на клучни органи на политичката и судската власт во РМ. (Уставниот суд, Републички судски совет). Во изминатиов период преку посетата на бројни држави во Европа и светот, јасно ги искажа заложбите за поголема соработка и унапредување на односите на РМ со сите држави во светот. Уверен дека процесот на европеизацијата на Македонија и на Балканот е неповратен. Заради што го осуди обидот на СПЦ за создавање паралелен синод во Македонија.

Препознавајќи ги воскреснатите туѓи, пропагандно-освојувачки цели од минатото, што сега преку верата вршат силен политички атак врз МПЦ, македонскиот народ, македонскиот идентитет и врз македонската државност.

Цврсто и непоколебливо стави вето и на новиот Закон за државјанство со кој е нарушено сувереното право на државата да води сметка за националните интереси утврдени во Уставот на РМ. А, претседателот Трајковски, особено се грижи за положбата и правата на припадниците на македонскиот народ што живеат во соседните земји, како и за иселениците од земјава. Како што, впрочем, тоа го прави и за младите, лицата со посебни потреби и сите граѓани во Република Македонија.

(Извадоци од интервјуто со Борис Трајковски, објавено во "Македонско сонце" бр. 497 од 09.01. 2004 година)

■ Разговорот го водеше: **Снежана КЛИНЧАРОВА**

Господине Претседателе, каква е Вашата генерална оценка за штотуку изминатата 2003 година?

ТРАЈКОВСКИ: Верувам дека сите граѓани на РМ го носат истото чувство за годината што измина, а тоа е дека таа значи навлегување во помирни води и конечно

оставање зад нас на негативните работи од минатите години. Како Претседател на РМ посебно сум задоволен што можам да констатирам дека во минатата година го завршивме процесот на пост-конфликтно стабилизирање и се зафативме сериозно со реформските обврски и евроатлантските интеграции. Оптимист сум и за годинава и се надевам дека позитивните процеси и тенденции ќе продолжат во истата насока и ќе донесат економски просперитет, општа благосостојба и среќа за сите наши граѓани.

Имплементирањето на Рамковниот договор оди добро, но договорот во Охрид отстапува по разговорите во четири очи меѓу коалиционите партнери (децентрализацијата). Дали го делите мислењето на експертите дека е особено важно како ќе се изврши новата територијална поделба?

ТРАЈКОВСКИ: Пакетот закони за децентрализација е последниот преостанат проект од Рамковниот договор и ангажманот на политичките субјекти во следните два месеца ќе биде концентриран токму на ова прашање. Не само мислењето на експертите, туку и размислувањето на обичните граѓани е дека станува збор за исклучително значаен проект чијашто доследна имплементација директно ќе го одреди степенот на демократија и квалитетот на животот во локалните заедници што навистина не им остава простор на надлежните органи за импровизирање со основните права на граѓаните. Целиот процес треба да се одвива мошне внимателно, при што примарно ќе биде во јавната расправа да биде слушнат гласот на луѓето кои ќе живеат во новите општини, затоа што сето ова го правиме за нивно добро, а не за кревање на нечиј партиски рејтинг пред избори.

Колку Вие како Претседател, покрај сите обврски со Вашата функција, наоѓате време да ги сослушате и проблемите на обичните граѓани? Се мисли, пред сè, на роднините на 12 киднапирани Македонци и нерасветлената судбината, на нивните најблиски?

ТРАЈКОВСКИ: Не само како на Претседател, туку пред сè како на човек мошне ми е непријатно да констатирам дека државата не успеа, во целата 2003 година, на унесреќените семејства на сите киднапирани и исчезнати лица од конфликтот во 2001 година да им понуди барем некаков, наместо никаков одговор на нивното единствено и најважно барање. Државните органи се тие кои го одбираат патот по кој ќе дојдат до вистината и за таа цел можат да се формираат комисии и да се распишуваат награди, но луѓето кои

ја бараат вистината повеќе од две години се најмалку заинтересирани за процедурата - тие го чекаат одговорот, а државните органи се единствените кои се платени и одговорни да дојдат до него.

Мојот мандат како Претседател на Република Македонија го започнав со секојдневни средби и разговори со обичните луѓе од сите слоеви на населението и сакам да продолжам со таа практика. Политичките функции се делегирани од граѓаните и политичката одговорност се поднесува пред нив. За жал, кабинетското управување со судбината на луѓето, наместо да биде дел од лошото минато, останува доминантен стил на однесување на повеќето политичари на одговорни функции.

Прашања за кои има различни оценки во јавноста, а со кои Вие сте преокупирани и како врховен командант, се одбраната, реформите во АРМ и зачленувањето во НАТО. Што е сработено дома и како стоиме со поддршката од нашите странски партнери, особено од САД?

ТРАЈКОВСКИ: Можеби некој ќе помисли дека не сме сосема објективни кога велеме дека на планот на реформите во областа во одбраната се направени навистина значајни достигнувања во измината година, меѓутоа таа квалификација не доаѓа само од ПРМ, туку од сите релевантни меѓународни институции кои имаа увид во нашите активности. Јас сум цврсто решен во рамките на моите уставни надлежности да продолжам во истиот стил и во 2004 година, а особено во периодот до Истамбулскиот самит каде што очекуваме признание за досега направеното и дефинирање на РМ како најсериозен кандидат за членство во НАТО во следниот круг на проширување.

Во целиот тој контекст особено значаен факт е потпишаната Повелба за партнерство со САД, Албанија и Хрватска за која што ние дадовме иницијатива уште на Прашкиот самит на НАТО во 2002 година и со која де факто добивме силна

ОД ИЗЈАВИТЕ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ ТРАЈКОВСКИ 1999 - 2004

МОЈАТА ЖЕЛБА Е ДА И ПОМОГНАМ НА МАКЕДОНИЈА

ЗБОРОВИ СО КОИ ОСТАНА ЗАПАМЕТЕН

- "Многу убаво Вие од Шведска ги следите настаните. Јас ќе ви дадам еден предлог:

Пратете сто авиони и пренесете ги бегалците во Стокхолм. Ако ви е толку жал за бегалците како што велите зошто не донесете авиони за да ги пренесете во своите земји" - им порача Трајковски на претставниците на странските медиуми стационирани во Македонија за време на бегалската криза во 1999 година како заменик-министер за надворешни работи.

ПРЕТСЕДАТЕЛСКИ ИЗБОРИ 1999 ГОДИНА

КРЕАТОРИ НА МИРОТ НА БАЛКАНОТ

Кичево, 3 октомври

- "Иднината на Република Македонија е Европа. Во разговорите со меѓународната заедница нема зошто да се плашиме и да бидеме инфериорни, зашто ние сме креатори на мирот на Балканот. Ке се залагам Македонија активно да учествува во Пактот за стабилност, а основа на надворешната политика треба да биде интересот на граѓаните на Македонија и местото на нашата држава на меѓународен план. Нема да дозволам менување на границите на нашата држава. Оваа мала земја на Балканот може да ги обедини сите, без оглед на разликите, на верската и националната припадност. Верувам во Македонија, зашто имам визија за нејзината иднина. Верувам во народот на кој сакам да му изградиме добра, просперитетна и стабилна држава", изјави Трајковски на митингот во Кичево. Во рамките на предизборната кампања Борис Трајковски престојуваше и во Македонски Брод. Прво тој го изнесе проблемот на невработеноста, особено кај младите од кои многумина го напуштија овој крај.

- "Затоа, ќе сторам сè - рече тој- во рамките на моите можности како претседател да ги вратам и да им обезбедам достоинствен живот. Не е лесно тоа што ќе се вети и да се исполни, но имам визија за вашите барања и затоа со Владата ќе создадам амбинет за достоинствен живот". Претседателскиот кандидат на ВМРО-ДПМНЕ Борис Трајковски, потсети на преродбенската улога и мисија на браќата Миладиновци и на други творци, во кои е вткаено чувството на самобитност, отфрлајќи ја спекулацијата во јавноста дека со тандемот Георгиевски - Трајковски ќе завладее тоталитарен систем.

- "Не е вистина - подвлече Трајковски. Јас тој систем лично го имам почувствувано и истите тие луѓе што заговараат за тоа, се плашат од тој систем. Не сакам тој да се врати и ги повикувам сите, вклучително и нашите опозиционери, дека како претседател ќе бидам медијатор, каде што сите политички лидери ќе ги приближувам и ќе соработувам со единствена цел - за доброто и просперитетот на нашата држава. Сите ги повикувам на заеднички живот. Ке се залагам за поголема улога и афирмација на светската поетска манифестација Струшки вечери на поезијата која одигрува голема улога да станеме дел од европското семејство. На културен план ние сме веќе влезени не само во европската, туку и на светската карта на вредности", рече на крајот Борис Трајковски.

МАКЕДОНИЈА ВО ОБЕДИНЕТА ЕВРОПА

Радовиш, 8 октомври

- "Македонија, напред. Македонија во Европа. Македонија заслужува да биде модерна, со модерни граѓани кои ќе бидат креатори на својата судбина која не можат да им ја скројат старите креатори. Нам ни требаат млади и перспективни луѓе со европска определба. Нам ни треба претседател кој е блиску до народот и политичари кои веруваат дека Македонија е центар на стабилноста и сигурноста на Европа. За тоа јас имам визија и цели кои се потпираат на вашите желби, цели кои не ветуваат дека од утре ќе се променат, цели кои заедно ќе ги оствариме за кои сме овде да се договориме како заедно ќе го изодиме патот во наредните пет години. Но, само со вас граѓаните на Република Македонија, без оглед на верската, политичката и националната припадност, бидејќи вие самите знаете како ќе го поминете тој пат кој носи одговорност пред нас, пред нашите деца, нашата перспектива. Да изградиме едно стабилно граѓанско општество во кое заедно ќе се грижиме за нашиот демократски просперитет. Сето тоа ќе го постигнеме сите заедно во нашата родна Македонија која моментно е место изложено на разни кризни ситуации од кои ќе треба да ја обезбедиме со сигурен, безбедносен, одбранбен, правен и демократски систем со стабилни граници, во стабилен регион во кој Македонија и понатаму ќе се афирмира како модерна и демократска држава во која не ќе може да се направи никаков прекршок врз човековите права и слободи. Создавањето на слободата на граѓанинот во Република Македонија е мојата визија, бидејќи многу ми е битно дали граѓанинот ќе ме чувствува како свој претседател во унитарна држава каква што ја замислувам Македонија. Држава во која ќе се залагам во борбата против криминалот, корупцијата, а за заштита на приватноста на семејството на граѓанинот од кого очекувам и иницијативи за самоорганизирање на

политичка, но и конкретна експертска поддршка од најсилната држава во Алијансата за натамошниот тек на реформите и целосна интеграција.

Амбициите на Република Македонија, како што често се нагласува се насочени за поскорешно наше влегување во НАТО и во семејството на Европската унија. Какви се нашите реални шанси за влез во ЕУ и кога е вистинскиот момент за аплицирање?

ТРАЈКОВСКИ: Во изминативе месеци доведме интензивна политичка и експертска расправа околу можноста формално да аплицираме за членство во Европската унија. На маса беа ставени две групи на аргументи. Првата, која нашите постигнувања ги споредуваше со прецизните бирократски правила на Унијата, со кои понекогаш имаат проблеми и најстарите земји - членки. И втората, која прашањето го поставуваше и разгледуваше во стратешки рамки.

Сосема е јасно дека поддржувачите на првиот пристап се во право кога велат дека сме сè уште далеку од Брисел, како што беа земјите членки и кандидати во времето кога ги поднесува своите апликации. Меѓутоа, сметам дека е подобро

ако во прилог на нашата апликација ги понудиме следните пет аргументи, од поинаков карактер. Прво, апликацијата ќе ја засили внатрешната кохезија во Република Македонија, затоа што во прилог на ЕУ се изјаснуваат огромното мнозинство наши граѓани, независно од етничката припадност. Второ, статусот на кандидат ќе ни овозможи пристап до структурните фондови на Унијата кои имаат потенцијал сериозно да ги поддржат нашите напори за излез од економската рецесија. Трето, влегувањето во процедура, и подоцна во преговори со Унијата, е несомнено јасен сигнал за потенцијалните странски

12 МАКЕДОНСКО СОНЦЕ 505 / 05.03.2004

ОД ИЗЈАВИТЕ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ ТРАЈКОВСКИ 1999 - 2004

економски план, приватната иницијатива, присуство на странскиот инвеститор и воопшто за состојби во кои ќе ги заборавиме зборовите кредит и помош" - изјави Трајковски.

РАЗВИВАЊЕ НА ЧОВЕКОВАТА СВЕСТ

Прилеп

- "Мојата визија и сон за Македонија во 21 век - истакна Трајковски - е интегрирана и активно вклучена во сите меѓународни политички текови на живеење, со висок респект и како центар од кој ќе се креира политиката во регионот и поради нејзината геополитичка позиција. Наскоро сегашните млади генерации ќе бидат сведоци кога тоа ќе стане реалност. Кај нив треба да се вгради чувството дека до соодветниот животен стандард, кој е чекор поблиску до европскиот, може да се стигне единствено со почитување на правната држава, со изграден систем на вредности во кој ќе владеат правичноста, моралот и одговорноста, со што Македонија, по европскиот модел, ќе стане општество на благосостојба за граѓаните. Посетата на едно прилепско семејство на двајца стечајни работници кои опстануваат без основните средства за живот, ме трогна и ме заболело до длабочината на срцето и поради тоа, на тие луѓе, како еклатантен пример за жртви на суровото минато време, се заветив на кој и да е начин да им помогнам. Македонија мора да се гради како социјална држава, со нови морални кодекси на однесување кон хендикепираните и ретардираните, со неопходното внимание, со подгревање на човековите чувства за солидарност и доброволна хуманост, како и со развивање на свеста за човекот и неговите потреби, по примерот на современите европски држави. Само на тој начин, со јакнење на семејните вредности и доблести, како основна клетка на стабилното општество, како и со борбата против сите општествени зла на денешнината, Македонија во 21 век ќе влезе во заедницата на развиените земји. Насочувајќи ги младите генерации кон сестрано надградување на нивните знаења, односно инвестирајќи во нив како Европејци, ќе инвестираме и во прогресивна иднина". Наместо со страв, македонските граѓани, уживајќи во слободата и своите демократски права, како што порача Трајковски, во третиот милениум треба да говорат со јазикот на христијанската љубов, на пријателството и на вредностите што ги поседуваат.

ВО НОВОТО ВРЕМЕ СО НОВИ ЛУЃЕ

Завршен митинг во Скопје

На завршниот митинг Борис Трајковски посочи дека на младите генерации како европски државјани им останува задачата Македонија да ја воведат во 21 век, како иднина на оваа земја. Нашата традиција и култура да ја афирмираат како рамноправна со европските, додавајќи дека дојде новото време, на почетокот на третиот милениум, кога земјата треба да прифати нови реалности и да воспостави нови односи.

- "Новото време не се гради со стари луѓе и со минатите времиња, со новите програми на поранешните политичари - посочи Трајковски - туку со морална трансформација на идентитетот на личноста. Не може добар комунист да биде и добар демократ за кои не знаеме кога ја говореле вистината и кое е нивното вистинско време. Дали Македонија ќе се реши во новата иднина да тргне со прогресивно ориентиран претседател, кој демократијата ја учел во европските центри, кој произлегува од нив, на кој власта не му била ниту цел, ниту средство за богатење, а политиката не му служела за освојување на власта. Дали Македонија ќе се реши за претседател кој има нагласено чувство за одговорност кон човекот, што ја претставува иднината и новиот европски имиџ на политика. Тоа е денешното разбирање што ви го нудам иднина со политичари кои ги познаваат новите европски трендови на политиката, кои ги знаат глобалните процеси и промени. Македонија не сака да оди рикверц, таа сака да оди напред, а тоа може да се постигне со промена на личностите, зашто новото се гради со ново. Со политичари кои немаат багаж од политичкото минато, кои доаѓаат од народот, со визија за демократијата, со цел за интегрирање во европското семејство, и за Македонија со евроатлантска ориентација за влез во Европа, до која сме на чекор поблиску, но и најблиску досега".

ИЗЈАВИ НА БОРИС ТРАЈКОВСКИ ОД 2000 ГОДИНА

07.04. 2000

Претседателот Трајковски, истакнувајќи го големото пријателство меѓу двете земји (Македонија и Хрватска), изјави дека тој и претседателот Месиќ се согласиле за потребата во иднина двете држави повеќе да соработуваат на регионален план. Во тој поглед, Трајковски рече дека било договорено во рамките на Пактот за стабилност, двете држави заеднички да аплицираат проекти за преостанатите пари, кои не беа поделени на првата донаторска конференција. Во исто време, на разговорите била промовирана и идејата за потпишување меморандум за разбирање и соработка, за двете земји да се приближат кон ЕУ.

15.04. 2000

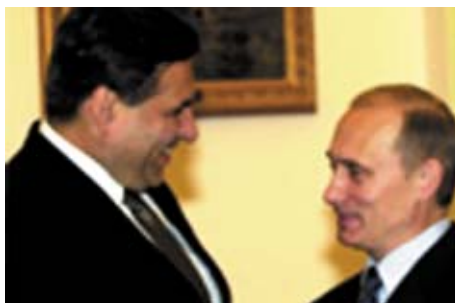
Претседателот Борис Трајковски побарал од Вашингтон целосна поддршка на Македонија во борбата против терористичките групи. Шефот на македонската држава рекол дека е неопходно САД и меѓународната заедница да испратат порака до сите политички структури на Косово дека мораат да го почитуваат територијалниот суверенитет на нашата земја и дека во Република Македонија треба да гледаат држава што многу ѝ помогна на меѓународната заедница за време на кризата минатата година. Претседателот Борис Трајковски истакнал дека не сакаме да се судриме со терористичките групи, но и ако не го почитуваат територијалниот суверенитет и интегритет на нашата земја и бидат закана за нашите војници, нема да имаме друг избор и одлучно ќе застанеме во нивна заштита.

23.05. 2000

Претседателот Трајковски, го покани папата да ја посети Македонија. Тој по аудиенцијата изјави: - "Македонија е држава со стара христијанска традиција од каде почнала да се шири оваа вера во Европа

инвеститори дека ние повеќе не сме на мапата на ризичните региони. Четврто, Република Македонија на тој начин станува модел и за преостанатите земји од Западен Балкан и придонесува за неговата европеизација. И последно, но не и најмалку важно, институционалното приближување кон Унијата, без сомнение, ќе ги релаксира односите во целиот регион во пресрет на последните геополитички позиционирања најавени за 2005 година. Во целиот контекст, воопшто не е за потценување фактот дека овие денови во

сите земји - членки на ЕУ привршува процесот на ратификација на Спогодбата за стабилизација и асоцијација која први ја потпишавме во регионот и со тој чин и први го реализираме нејзиниот формален аспект. Силна поддршка за процесот на интеграциите интензивирањата регионална соработка кон која конечно во последните две години како држава сме поставени на сосема нов начин, за разлика од поранешниот статичен и безидеен пристап кој доминираше во надворешната политика со години. Заедничкото обраќање на петтемина претседатели од Западен Балкан до Самитот во Копенхаген, заедничкиот настап на тројцата претседатели во Прага, самитот на петтемина лидери во Охрид, трилатералниот самит посветен на Коридорот 8 и големиот регионален форум "Дијалог меѓу цивилизациите", се само пет во серијата примери од новиот автентичен концепт за соработка, во чии рамки земјите од регионот покажуваат европско однесување. Би сакал да потенцирам дека минатата година во соработката со Република Грција најзначајно беше ратификувањето на Договорот за стабилизација и асоцијација со ЕУ и лидерството и определеноста што ја покажа Република Грција за интегрирање на регионот на југоисточна Европа во Европската унија. Искрено очекувам дека таа ќе продолжи да биде наш промотор и да дава поддршка за нашето полноправно зачленување во ЕУ. Годишите што поминуваат не ја намалуваат важноста на разговорите со Република Грција околу разликите за името, затоа што станува збор за прашање со исклучителни историски и стратешки референци за нацијата и државата. Очекувам во блиска иднина спорот да биде надминат со единственото праведно и меѓународноправно издржано решение, а тоа е почитување на сувереното право на една независна држава да се нарекува со името што самите нејзини граѓани го избрале.

Нерешениот статус на Косово ја зголемува неизвесноста и активноста во повеќе политички центри. По серијалот избори (на Косово, Србија и Црна Гора, нашите, особено

ОД ИЗЈАВИТЕ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ ТРАЈКОВСКИ 1999 - 2004

оние во САД) се очекува напнатоста да кулминира некаде во средината на 2005. Можна ли е поголема дестабилизација на регионот и во Македонија?

ТРАЈКОВСКИ: Мојата политичка позиција во врска со ова прашање многу јасно ја соопштив во неодамнешното годишно обраќање во Собранието на РМ и на редовната средба со нашите амбасадори која се одржа пред извесно време. Во сè уште фрагилниот регионален контекст клучните фактори на меѓународната заедница треба да настапат мошне внимателно и да понудат сеопфатна стратегија за регионот која нема да реши едно прашање, а да отвори серија други.

Интерес над интересите на политичките субјекти и граѓаните на РМ е да го зачуваме територијалниот интегритет и суверенитет на земјата и нејзините евроатлантски перспективи. За таа цел потребно е итно градење на надпартиски и надетнички консензус заради подготвување одговор на сите можни сценарија и варијанти во врска со косовското прашање и идниот развој на односите меѓу Србија и Црна Гора затоа што тие две прашања ќе го вообличат дефинитивниот изглед на Балканот. Во секој случај граѓаните на РМ не треба да имаат дилеми дали државното раководство ќе ја дочека подготвено таа разврска. Длабоко сум убеден дека ние ќе знаеме да го промовираме нашиот концепт во кој сите аргументи содржат неспорен правен и политички легитимитет.

Господине Претседателе, Република Македонија конечно мора да има јасна визија за идниот развој. Каква е Вашата и со кои конкретни чекори ја поткрепувате?

ТРАЈКОВСКИ: Република Македонија мора да има визија за економскиот развој, бидејќи тоа е едно од најзначајните прашања за граѓаните. За оваа визија треба да постои консензус кај сите политички партии. Светската економија влегува во една нова фаза. Имено, ниту индустриските капацитети, ниту сурови-

и затоа го поканив папата да нè посети. Истакнав дека светите браќа Кирил и Методиј имаа голема заслуга за ширењето на христијанството и во државите каде католичката вероисповед е најприсутна, во земјите на Централна и Источна Европа. Привилегија е да се биде претседател во држава каде има богатство на повеќе етнички групи и различни верски припадности и дека ќе се залагам да бидам претседател на сите нив без разлика на верската или етничката припадност" - рече Трајковски.

ИЗЈАВИ НА БОРИС ТРАЈКОВСКИ ОД 2001 ГОДИНА

02.08. 2001

По повод празникот, претседателот на Република Македонија, Борис Трајковски, упати честитка до граѓаните во која се вели дека:

- "Република Македонија се брани и ќе ја одбрани секоја своја педа и тоа ќе го сториме на начин што бара најмалку човечки жртви и минимални разурнувања. Затоа, голема предност му даваме на политичкиот пат, но целосно сме подготвени и за ефикасно воено решение", истакна претседателот Трајковски.

13.08. 2001

- "Мошне сум задоволен од лидерите кои направија сè за подобрување на иднината на земјата. Успехот го заслужуваат граѓаните, политичките лидери, но и меѓународните претставници Леотар и Пердју, кои многу работеа со нас за да ги надминеме разликите. Ова не е само политички договор, туку и договор за мир, кој ќе го отстрани присуството на терористите" - изјави претседателот Трајковски.

Шефот на државата предупреди дека во времето кога се парафираше договорот и имавме прекин на огнот, имавме и најголем број жртви.

- "Некој сака да го прекрши постигнатиот договор, а во периодот се појави нова формација, АНА, која се бори за територија, а не за права. Се обраќам до меѓународната заедница да се справиме со предизвикот и да се справиме со новата милитантна формација АНА. Направивме чекор напред, но има уште многу да се направи. Нашето легитимно право за одбрана на територијалниот интегритет останува" - рече Трајковски.

18.08. 2001

По повод 18 Август, Денот на Армијата на Република Македонија, во обраќањето пред стројот на старешините и војниците, претседателот Трајковски ги пофали и ги охрабри војниците да бидат смели и непоколебливи бранители на татковината. Претседателот потсети дека првпат од осамостојувањето на Македонија, АРМ заедно со припадниците на МВР, се исправени пред задачата да ја бранат нашата татковина - задача за чие извршување неколку десетици македонски синови ги положија своите животи, додека многумина се ранети и повредени.

- "Иако Македонија во ниеден момент не се двоумеше дали треба да се брани од терористичките банди, ние достоинствено ја почитувавме определбата да му дадеме шанса на мирот, одејќи по подолгиот пат, за решение со помалку жртви и разорувања, иако тој пат е многу тежок и на моменти за некого неразбирлив" - рече Трајковски. Зборувајќи за Рамковниот договор и за операцијата "Жетва", Претседателот рече дека тие можат да не успеат ако "нема јасна и енергична акција на НАТО за разоружување на теренот, која треба да биде најефикасна во првите 15 до 20 денови".

- "Македонија ќе ја брани својата територија и уставниот поредок со сите расположиви средства", додаде тој.

ИЗЈАВИ НА БОРИС ТРАЈКОВСКИ ОД 2002 ГОДИНА

08.01. 2002

- "Јас сум претседател на оваа држава, избран од сите граѓани на Република Македонија, и така чинам и понатаму да ја извршувам својата функција, без разлика на мојата верска определба. Јас ги почитувам традициите на МПЦ. Една од моите задачи е да ја афирмирам МПЦ на надворешен план и да работам на нејзино признавање. Тоа што јас ѝ припаѓам на Методистичката црква е мое лично, приватно право и во никој случај, како Претседател, тоа не сум го злоупотребил. И спомнувањето на Господ во моите обраќања, е спомнување на една универзална аксиома - тоа е Господ кој сите верници од која било религија го почитуваат" - изјави Трајковски.

14.09. 2002

- "Длабоко сум уверен дека сите граѓани на Република Македонија ќе демонстрираат зрело и одговорно однесување, со што ќе покажат дека се определени и способни да ја насочат иднината на својата држава во вистинската насока и конечно да го затворат последното поглавје од кризата, која предолго не измачуваше во минатата и оваа година", рече во своето обраќање до граѓаните Борис Трајковски.

Претседателот Трајковски е уверен дека "нашите многубројни пријатели од светот со големо внимание ќе ги следат нашите избори и од степенот на демократијата и нивото на политичка култура што ќе ги покажеме на 15 септември ќе донесат заклучок колку сме блиску до евроатлантските интеграции". - "И затоа сакам - подвлече тој - да го повикам секој од вас да ја исполни оваа граѓанска должност. Немојте да дозволите гласините да ве одвратат од намерата да гласате. Секој глас ќе има влијание врз изборот на луѓето што ќе ви служат вам во следните четири години. Демократијата во Република Македонија ја прават нејзините граѓани, а нејзината сила станува сè поцврста со секој даден глас. Во недела треба да го дадете својот глас за изградба на побогата, помирна и попросперитетна Македонија, а тоа е доволна причина за да излезете на гласачките места".

MAKEDONSKO SONCE

M *меѓа интервју*

БОРИС ТРАЈКОВСКИ

ните, ниту земјата се доволна основа за економски развој. Затоа, покрај традиционалните гранки, мора да се свртиме кон развојот на новите сектори кои се носители на т.н. економија базирана на знаењето. Информатичката и телекомуникационата технологија, способноста за иновации и нивното ефектуирање на пазарот претставуваат главна моторна сила на развојот. Веднаш мораме да почнеме да работиме на создавањето на информатичко општество, да го зајакнеме овој сегмент на економијата, односно да ги поддржиме информатичките компании, да го приспособиме образованието да создава кадри какви што

и се потребни на новата економија. Република Македонија мора да развива извозно ориентирана економија. Со цел да ги поддржам домашните стопански субјекти во нивните напори за освојување нови пазари, во годината што измина ѝ помогнав на градежната оператива на Република Македонија за да добие инвестициони работи во вредност поголема од 140 милиони евра. Истото го правам и со фармацевтската индустрија и наскоро и на ова поле очекувам конкретни резултати. Мојата поддршка ќе продолжи и во иднина. Ќе се залагам да им отворам нови пазари во странство. Со ова се надевам дека ќе им помогнам

на овие значајни гранки за македонската економија. Ја повикувам и Владата и сите други државни институции да ми се придружат во овие напори. Во денешниот глобален свет, во кој е најважно знаењето и поседувањето на информациите, просперитетот на секоја држава зависи од квалитетот на образованието. Затоа образовната политика претставува клучно стратешко прашање преку кое се изразува визија за содржината и профилот на државата, нејзината организација и економска структура, но исто така и нејзиното место во светот и светската економија. Во оваа смисла образованието се наметнува како императив на времето

ОД ИЗЈАВИТЕ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ ТРАЈКОВСКИ 1999 - 2004

во кое живееме. Инвестицијата во образованието е инвестиција во иднината.

Догодина ќе се одржат претседателските избори. Веќе се појавија некои априористички тези. Едните велат дека ќе нè зафати српскиот претседателски синдром, а другите велат дека изборите ќе бидат наместени и веќе знаат дека стариот ќе биде и нов Претседател. Ке се кандидирате на изборите сигурно, нели?

ТРАЈКОВСКИ: Ке повторам дека изборите што треба да се одржат на самиот крај на наредната година не се во мојата агенда. Јас ги извршувам моите редовни обврски и задачи според уставните ингеренции и според мојата претседателска платформа. Не сакам да толкувам нечии нагаѓања, прогнози или желби, а своите конкретни одлуки секогаш ги соопштувам кога ќе им биде времето. Така ќе биде и во врска со темата што ја покренувате со вашето прашање. Би сакал уште да додадам дека и во изминатата година на ми беше чест да ја вршам функцијата Претседател на Република Македонија. Понекогаш патот беше трнлив, другпат бев охрабрен од нашиот успех, но најважно е да останеме на курсот. За тоа треба дисциплина, напорна работа и посветеност, бидејќи таа задача не е лесна. Во текот на минатата година забележав наплив на негативни емоции и енергија кај нашиот народ. Тоа не е добро за нашиот морал како граѓани и за перспективите на државата. Се надевам дека во 2004 година кај секој граѓанин повторно ќе видиме будење на гордоста и целосна морална и духовна преродба на Македонија. За таа ни малку лесна задача да биде остварена треба дисциплина, напорна работа, силна волја и целосна посветеност кон договорените цели. Навистина е можно да ги реализираме нашите желби ако работиме заеднички, во атмосфера на соработка, толеранција и пријателство.

15.09.2002

- "Очекувам дека ќе имаме фер и мирни демократски избори и задоволен сум, зашто со другите граѓани на Република Македонија го дадов својот глас, што е обврска и право на секој од нас. Пријатно се чувствувам оти утрово се сретнав со многу пријатели и соседи кои во голем број излегуваат на гласање. Гласањето е демократски чин со кој граѓаните ја определуваат политичката опција што ќе ја води Република Македонија во наредните четири години. Граѓаните се определуваат за опцијата што може да ги исполни нивните барања и да ги заштити нивните интереси. Затоа уште еднаш ги повикувам граѓаните да ја понесат одговорноста и да ги изберат своите претставници" - рече Трајковски.

ИЗЈАВИ НА БОРИС ТРАЈКОВСКИ ОД 2003 ГОДИНА

08.01.2003

Претседателите на земјите од Западен Балкан (Хрватска, Албанија, Југославија и БиХ) ја прифатиле иницијативата на претседателот Борис Трајковски за организирање регионална тркалезна маса за интеграција во ЕУ. Претседателот Трајковски добил потврда од нив во телефонските разговори за време на празниците, а им упатил и официјални писма. Претседателот Трајковски за неговата иницијатива за зајакнување на регионалната соработка и интеграцијата на петте земји во ЕУ очекува поддршка и од новиот претседавач со Унијата, Грција.

20.02.2003

- "Нелегалната трговија со мало и лесно оружје во Македонија и во регионот ги доведува во опасност стабилноста и безбедноста не само на земјава, туку и на Европа во целина", изјави македонскиот претседател Борис Трајковски во говорот на тркалезната маса "Мало и лесно оружје во Македонија - приоритети за акција", која се одржа во Скопје. Трајковски рече дека собирањето на оружјето е долг процес и дека за тоа ќе треба да се направат и промени во постојните правни акти.

- "Треба да го искористиме присуството и расположението на меѓународните организации акцијата да заврши брзо и ефикасно. Најавите на Владата за аболација и легализација на црното оружје е за поздравување и е гаранција дека е на вистински пат да се соочи со проблемот" - рече претседателот Трајковски.

02.08.2003

Илинден е клучната алка во жртвувањата за самостојна македонска држава. Тој нè обединува сите и е основа за нашиот европски патриотизам и за почитувањето на универзалните вредности. Ова беше главната порака од централната прослава на Илинден, во Крушево на Мечкин Камен, во говорот на македонскиот претседател Борис Трајковски. На прославата на стогодишнината на македонската државност присуствуваа неколку илјади граѓани.

- "Крушевската Република е симбол на сонот на сите балкански народи за европски стремеж. Идеите на Манифестот во ништо не се поинакви од зборовите на визионерите на модерна Европа, кои и денес звучат како да се напишани токму во илинденското утро 1903 година. На патот од Илинден до Европа, во визиите и делата на апостолите Гоце Делчев, Никола Карев, Ѓорче Петров, Крсте Петков - Мисирков и многу други, Македонија беше замислена како дом за сите нас, без разлика на националната и верската припадност, за сите оние што сонуваат за светот како поле за културен натпревар. Во Европа не може да се влезе без идентитет и достоинство" - рече Трајковски

ИЗЈАВИ НА БОРИС ТРАЈКОВСКИ ОД 2004 ГОДИНА

04.02.2004

До спорот меѓу двете цркви не требало да дојде и во иднина духовниците ќе треба најмалку двапати да размислат што прават затоа што нивната одговорност е двојна, напишал македонскиот претседател Борис Трајковски во писмото до Вселенскиот Патријарх Вартоломеј по повод последните недоразбирања меѓу МПЦ и СПЦ.

- "Ја почитувам Вашата одамна изјавена намера да се вложите себеси во негувањето на дијалогот и надминувањето на разликите меѓу МПЦ и СПЦ, кои подолг период го истоштуваат духот на христијанството. Верувам дека отсуството на позитивен резултат досега нема да ја поколеба Вашата силна волја да продолжите со напорите за приближување на ставовите на членовите на едно исто семејство, затоа што заеднички проповедаме и веруваме во дијалогот до исцрпување како метод кој нема алтернатива" - истакнува Трајковски во своето писмо. Тој го замолува Вселенскиот Патријарх заеднички да се борат против екстремните опции во Црквата кои им нанесуваат штета на сите.

- "Вие знаете дека не само на небото, туку и на земјата има доволно место за сите луѓе, независно во кој Господ веруваат. Ве замолувам непрекинато да го заложувате Вашиот авторитет и духовна сила за негување на различностите и на неотуѓивото право на православните народи да ги нарекуваат своите цркви така како што чувствуваат, односно како тоа се практикува меѓу помесните цркви" - пишува Трајковски.

25.02.2004

- "Пред многу години, кога бевме соочени со големи проблеми, никој од нас не веруваше дека Македонија ќе направи значаен чекор напред и ќе биде подготвена за значаен исчекор кон европските интеграции. Со денешната апликација почнува формално процес во кој треба да следат значајни реформи и на крајот да резултираат со членство во Европската унија. На тој пат ќе се соочиме со многу предизвици и проблеми, но самите треба да бидеме гарантни за што поскоро пристапување во членство во ЕУ, а не тоа да го гарантира некој од надвор - изјави Трајковски по потпишувањето на апликацијата заедно со премиерот Бранко Црвенковски.

Подготвила: Рената МАТЕСКА